

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 4. Desumpta ex capite 21. Genes. in quo describitur Nativitatis
Isaac, Ismaelis é patria domo ejectio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Hieron. in ejus vita, ob frequentissima miracula ubique decantatus vir, ut vidit, ad se confluere ingentem hominum turbam, profugit de eremo ad eremum de regione in regionem, & amaris lacrymâ suam religionem vanæ gloriæ expositam deflens exclamabat: rursus ad seculum rediit, & recepi mercedem meam in hac vita. Eu! homines Palestina & vicina Provincia existimant me alicujus momenti esse, & ecce! sub pretextu Monasterii ad dispensationem fratrum vilem suppellectilem habeo. Tali velò etiam tua obtege opera, & salvabis illæsa.

Porro considera: Quomodo Deus non tantum servorum suorum proprias personas, sed alienas quoque illorum intuitu, eorumque bona tueatur: dum nec tangi quidem, quid dicam corrumpi? passus est Saram uxorem Abraham: hinc eò majorem in eo ponas fiduciam, quò graviora fuerint pericula, tibi aut bonis tuis imminetia; nam juxta effatum divi Ambrosii lib. de Joseph. ibi plus est auxilii, ubi plus periculi: cum Deus sit adiutor in opportunitatibus, in tribulatione.

Dòctrina 4.

Desumpta ex capite 21. Genes. in quo describitur Nativitas Isaac, Ismaelis & patria domo ejectio.

*Considera: Q*uòd sicut Abraham non priùs instituerit solemne N.33. convivium, quàm filius Isaac, juxta divinum promissum ei natus, fuisset ablactatus: ita Deus non consueverit, hominibus cœlestium consolationum epulas adornare, eosque talibus recreare, antequam ab uberibus terrenarum deliciarum fuerint penitus abstracti, & habiles effecti, ad comedendum solidum mortificationis panem. Isaac Presbiter de contemptu mundi scribens, inquit: *Ejusmodi panis post ablactationem datur infanti: ut si homo vult in Divinis delectari, prius debet à seculo veluti infans ab uberibus ablactari.* Psalmista regius ad spiritualia gaudia & jubilos animaturus exclamat, Psal. 97. *Jubilate Deo omnis terra, cantate & exultate, & psallite.* At qualia hunc in finem petit adhiberi instrumenta? en! respondet ocius: *Psallite Domino in cithara, in cithara & voce psalmi.* Psal. 97. Quis autem nescit: Citharas tunc suavem dare harmoniam, quando chordis benè extensis extenuatisque fuerint instructæ? haud secus res agitur nobiscum: quò magis animus à terrenarum rerum solatiis fuerit extenuatus, eò lætiores

tiorem sonum cœlestium consolationum sentiet. Non poterat Sponsa frui aspectu pulcherrimò convallium & florentis vineæ, antequam Canticorum 6. *Descendisset in hortum nucum*, priusquàm videlicèt terrenarum voluptatum dulcedinem relinquens, se convertisset ad amaras mortificationis nuces. Non antea David se profitebatur, circumdatum lætitiâ, antequam cantâset; *Conscidisti saccum mecum*. Psal. 29. Affectum videlicèt terræ affixum. Plutarchus de Gentibus testatur: eos Tempa ingressuros, omnem pecuniam sibi charissimam prius ante fores deposuisse, ut hòc factò docerent: favores cœlitum non per rerum temporalium abundantiam & possessam in eis voluptatem, sed per earundem contemptum à Diis obtineri. Ergo cum Ismaële filio ancillæ expellendum est è domo pectoris Christiani, quidquid inordinati affectûs amorisque in ea vivit erga mundum, carnem, & delitias fugaces. P. Vincentius Caraffa verbis S. Augustini innixus, amorem nostrum assimilat humanæ manui, quam constat: plura simul comprehendere non posse; dimittat unum, necesse sit, ut retineat alterum. *Putate*, inquiens, *amorem hominis quasi manum esse*, ait S. August. *Si aliquid tenet, tenere aliud non potest, occupatam habet manum. Quæ verò stultitia foret, ne dimittat quis pulverem, quò manum plenam habet, non accipere sceptrum & coronam auream, quæ ipsi offertur? &c.* Dimittendæ filiquæ porcorum, ut sapiant panes filiorum Dei. Quando cernimus: homines instructæ selectissimîs cibis mensæ assidere, illos tamen aut gustare nihil, aut gustatas dapes illis desipere, judicamus illicò: tales, aut aliis ad saturitatem usque resectos esse, aut stomachum gestare, malis humoribûs, & ad febrim disponente materiâ repletum. Ipsissima hæc causa est, ob quam Christianorum plurimi, licèt ad epulas divinîs dapibûs turgentes invitentur, & hæc cœlitum dapes sibi apponi videant; inde tamen nil nutrimenti sapientis hauriant, quin fastidiosè illa fercula detrectent; eò quòd repletum terrenis solatiolis stomachum circumferant. Ignoscendum est talpis, à natura cæcis, si credant: nil pulchrius esse tenebris, in quibus degunt, nil splendidius cavernis, quas inhabitant, nil dulcius, & ad vescendum aptius, amarîs terræ radicibûs: nec enim unquam viderunt lucidum solem aut radiantes stellas, nec mellis quidquam gustârunt unquam, ignoscendum est inquam his animalculis, quæ totâ vitâ altiorem bonorum sensum non habuère; sed quòd inter homines, & Christianos quidem reperire sit tales, qui sperent cœlestia so-

latia,

latia, terrena tamen non respuant, non missa faciant, exclamantes cum murmurantibus Israëlitis Num. 11. *In mentem nobis veniunt cucumeres, & pepones &c.* O quantæ amentix indicium? vide Christiane Lector: an non & tu hos inter reperiaris unus?

FASCICULUS VI.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 22. lib. Genes. in quo describitur Abraha obedientia in oblatione Isaac.

Considera: **Q**Uam obsequiosus fuerit Abraham divino Præcepto, N.34. tam difficilem & naturæ tam contrariam rem continenti: enim verò non expectavit solis ortum, sed altâ etiamnum nocte abiit ad locum, mactando filio designatum. *Verus obediens non attendit, teste Bernardô de præc. & disp. Quale præcipitur, hóc solò contentus, quia præcipitur: hinc Abrahamum imitaturus quidam Monachus, ut referunt vitæ PP. lib. 4. Filium, à se prius legitime in sæculo genitum, ab Abbate suo iussus in furnum ocius projecit; sed divinâ virtute illæsum extraxit. Scipio Africanus bellum gerens, ostendit viros armatos, quos secum habebat, turrimque præcelsam in mari positam, asserens: nullum ex militibus adesse, qui non celerius concensâ turri in mare se præcipitem daret. Pausanias græci agminis Imperator, cum inter sacrificandum Mardonius Dux Persarum inexpectatò impetu irrueret, suos omnes abjectis armis & clypeis, quibus se defenderent, iussit quiescere, nec prius hostem depellere, quam pugnx signum audirent: quod à singulis tam exactè præstitum est, ut licet plurimi eorum caderent inulti, nullus tamen inveniretur, qui non auditò prius signò hosti sese opponeret. O Christiane Lector! quomodò confunderis, non tantum Abrahami viri sanctissimi, sed etiam barbarorum exemplis, qui superiorum iussa dis-*
scute-